KośaKaTa. 1. 4096; KalpaK. 313. 572; **3** a kind of small insect अञ्जलिकारिका। क्षुद्रजन्तुविशेषे च गजायुर्वेदभाषिते NānārthaSaṁ. iii. 105. 2.

अञ्जलिकारिन् (añjalikār-in) *adj.* who joins the hollowed palms together for salutation सूतो रामवेश्म ददर्श ह। उपस्थितैः समाकीर्णं जनैरञ्जलिकारिभिः Rāmā. ii. 300*(9); सुमन्त्रः। उपस्थितैरञ्जलिकारिभिश्च … समाकुलं द्वारपथं ददर्श Rāmā. ii. 305*(11); JayāS. 22. 32.

अञ्जलिकारी (añjali-kārī) *f. Mimosa pudica* or *natans* अन्या नमस्करी स्यादंजलिकारी कृताञ्जलिश्चेति AbhidhāMañ. 109. 3.

अञ्जलिकावेध (añjalikāvedha) *m.* particular mode of fighting with an elephant जानन्नञ्जलिकावेधं नापाक्रामत पाण्डवः MahāBhā. vii. 189*(3)

अञ्जलिकिसलय (añjali-kisalaya) *n.* sprout-like folded palms सा मामञ्जलिकिसलयोत्तंसितेन मुखविलोलकुन्तलेन मूर्ध्ना प्रणिपत्य DaśKuC. 82. 10.

अञ्जलिकुड्मल (añjali-kuḍmala) *n.* bud-like folded palms स मया प्रह्वया भूत्वा बद्धा चाञ्जलिकुड्मलम्। उक्तो वाक्यमिदम् Rāmā. ii. App. I. 7 (32); रुद्रमभ्यर्च्य दिव्यैरंजलिकुड्मलैः … बाणश्च स्वगृहं गतः SivaP. ii(5). 52. 20 (284B. 4); हस्तावञ्जलिकुड्मलं रचयितुम् SūktiRa. 124. 23.

अञ्जलिकृत (añjali-kṛta) *adj.* [*f.* –ā] who has joined palms अञ्जलिकृतः पिता उपतिष्ठते GobhiGS. ii. 8. 1 (comm. आहिताग्न्यादिपाठात् कृतशब्दस्य परनिपातः); iv. 3. 21; अञ्जलिकृतं प्रदक्षिणं मुञ्जमेखलामावध्नन् DrāhyGS. ii. 4. 20; इत्युक्तमात्रे भीष्मस्तु मूर्ध्न्यञ्जलिकृतोऽह्वयत् MahāBhā. i. 1056*; इत्यञ्जलिकृता सीता देवता अभ्ययाचत Rāmā. vii. 46. 18; vii. 47. 6.

अञ्जलिगत (añjali-gata) *adj.* [*f.* –ā] **i** found in folded palms, what is present in folded palms सत्यव्रतोऽञ्जलिगतां …। उत्ससर्ज नदीतोये शफरीम् BhāgP. viii. 24. 13; **ii** pertaining to *añjali* द्वादशभिरव्ययैर्द्वादशसु वस्तुषु न्यूनाधिकसंख्याञ्जलिगता व्यवच्छिद्यते VīraMi. 862. 10 (*on* 3. 105)

अञ्जलिग्रथनादि (añjaligrathanādi) *adj.* act of saluting with folded palms etc. वन्दनोपासने कृत्वा सोऽञ्जलिग्रथनादिभिः … उत्ततार ताम् DvyāśraKā. 13. 15.

अञ्जलिग्रहण (añjali-grahaṇa) *n.* taking in joined palms अभिप्राणनस्याश्युद्दीपनसमर्थत्वेनाञ्जलिग्रहणप्रयोजनत्वमिति भावः MayūMāli. 408. 23 (*on* v. 1. 2)

अञ्जलिग्राह्यता (añjaligrāhya-tā) *f.* possibility of taking in joined palms अञ्जलिग्राह्यता चन्द्रत्विषः AlaṅkāCin. 7. 21.

अञ्जलिघटन (añjali-ghaṭana) *n.* act of joining palms करुणमातुरकृपणकोमलाञ्जलिघटनयाचितावसानमनलसोपलभ्यमानसद्भवरसं चोरिकासुरतरसतृप्तिमन्वगच्छत् AvantiKa. 36. 18.

अञ्जलिचुम्बितचूड (añjalicumbita-cūḍa) *adj.* whose crest has been kissed (i. e. touched) by joined palms (सः) अञ्जलिचुम्बितचूडश्चिरमशेत DaśKuC. 134. 3.

अञ्जलिच्छन्नवदन (añjalicchanna-vadana) *adj.* who has covered one's face with joined palms अवस्थां तां वीक्षितुमिवाक्षमाः अञ्जलिच्छन्नवदनाः चेल्यश्चेटाश्च चक्रन्दुः TriṣaSaPuC. ii. 6. 175.

अञ्जलिच्छादितमुखी (añjalicchādita-mukhī) *adj.* (*f.*) who has covered the face with joined palms अञ्जलिच्छादितमुखी … रोदितुं प्रवृत्ता TāpaVa. iv. 9. 27.

अञ्जलिजलजपुट (añjalijalaja-puṭa) *m. n.* cavity of the lotus-like joined palms आदरादिवाञ्जलिजलजपुटावर्जिताभिर्नखांशुजालवेणिकाभिरभिषिच्यमानमौलिः AvantiKa. 144. 17.

अञ्जलित्रय (añjali-traya) *n.* three measures of joined palms गायत्रीमंत्रतोयाढ्यं दत्तं येनांजलित्रयम्। … किं न स्यात्तेन दत्तं जगत्त्रयम् SkandP. iv. 9. 46; अनेन खलु मन्त्रेण दद्यादम्भोऽञ्जलित्रयम् BṛDharmaP. i. 15. 49; क्रमादारोपयेच्छम्भोर्दमनस्याञ्जलित्रयम् ĪśānSiPa. ii. 22. 65; ताप्येन रुक्मलोहस्य हतस्याप्यञ्जलित्रयम् (क्षिपेत्) RasRaSa. 28. 46; एवमेकैकस्याञ्जलित्रयप्रसेकः SmṛtiCan. ii. 522. 9; जलानामञ्जलित्रयम्। दत्त्वा जपेत्तु गायत्रीम् MahNirvāT. 5. 61; अञ्जलित्रयदानेन संप्रेतर्पणमाचरन्ति VīraMi.(Āhnika.) 145. 16; 284. 7; अञ्जलित्रयपक्षतृतीयः प्रकृतः BālamBha. iii. 11. 19 (*on* 3. 3)

अञ्जलित्रितय (añjali-tritaya) *n.* three measures of joined palms निर्वाते तोयमादाय अञ्जलित्रितयं पिबेत् Rasā. 12. 252.

अञ्जलित्व (añjali-tva) *n.* the state of being with folded palms (in reverence) एकहस्तेन नमनं तु श्रीभागवते प्रतिषिद्धम्–एकेन पाणिना … इति। अञ्जलित्वमपि ह्यस्य नास्ति PāñcRāRa. 115. 17.

अञ्जलिदान (añjali-dāna) *n.* offering with joined palms उदकक्रिया अञ्जलिदानरूपा नित्यवत्कार्या VīraMi. 762. 7 (*on* 3. 4); अञ्जलिदानोत्तरं स्नानं भवति BālamBha. iii. 11. 31 (*on* 3. 5); iii. 11. 25 (*on* 3. 5)

अञ्जलिदानादि (añjalidānādi) *adj.* offering (water) with joined palms etc. यदत्र संध्याकर्मणि श्रौतमञ्जलिदानादि तदेवानुष्ठेयं नान्यदित्यभिप्राय इत्यनुसन्धेयम् SmṛtiCan. ii. 367. 19; पिण्डपदेन दशसु दिनेषु दीयमानाः। उदकमञ्जलिदानादि BālamBha. ii. 229. 19 (*on* 2. 135)

अञ्जलिदानापत्ति (añjalidānāpatti) *f.* contingency of the offering with joined palms परिभाषया मन्त्रसमाप्तौ अञ्जलिदानापत्तेः VīraMi.(Āhnika.) 353. 19.

अञ्जलिद्वय (añjali-dvaya) *n.* (contents of) pair of folded hands स्वगृहे विशेषानुक्तौ एकाञ्जलिना अञ्जलिद्वयस्य विकल्पः VīraMi.(Āhnika.) 344. 12.

अञ्जलिद्वितय (añjali-dvitaya) *adj.* of two measures of joined palms अञ्जलिद्वितये तोये कंसमात्रप्रयोन्विते। तुलार्धशर्करां दत्त्वा RasRaSa. 22. 114.

अञ्जलिनियम (añjali-niyama) *m.* rule regarding (the water libation with) joined palms अत्राञ्जलिनियममाह बोधायनः SmṛtiCan. ii. 513. 10; अञ्जलिनियमायाह। वसिष्ठेनापीति BālamBha. iii. 10. 24 (*on* 3. 3)

अञ्जलिनिर्देश (añjali-nirdeśa) *m.* indication or pointing out by joined palms नन्वञ्जलिनिर्देशादनामग्रहणाच्च दत्तमेव प्रतिवचनं कुशो ज्यायानिति KundaMā. 5. 14 (29)

अञ्जलिनिवृत्त्यर्थम् (añjali-nivṛttyartham) *adv.* for excluding *añjali* (i. e. joined palms) एकेन हस्तेनेत्यञ्जलिनिवृत्त्यर्थमुक्तम् SmṛtiCan. v. 367. 10.

अञ्जलिपद्म (añjali-padma) *m.* joined palms resembling a lotus (-bud) तेषामञ्जलिपद्मानि प्रगृहीतानि सर्वशः Rāmā. ii. 3. 1.

अञ्जलिपरिमित (añjali-parimita) *adj.* of the measure of joined palms अञ्जलिपरिमितो व्रीह्यादिरञ्जलिः PadMañ. *on* KāśiVṛ. *on* P. v. 4. 102.

अञ्जलिपात (añjali-pāta) *m.* showing reverence by joined palms शूरमञ्जलिपातेन भीरुं भेदेन भेदयेत् MahāBhā. xii. 347*(1)

अञ्जलिपात्र (añjali-pātra) *n.* cup of joined palms क्षीबः। अञ्जलिपात्रे पिबति च निजमूत्रविजृम्भितं चन्द्रम् KalāVi. 6. 20.

अञ्जलिपान (añjali-pāna) *adj.* who drinks (water) with joined palms पुण्यां तेरुरिक्षुमतीं नदीम्। अवेक्ष्याञ्जलिपानांश्च ब्राह्मणान्वेदपारगान् Rāmā. ii. 1588*(2)

अञ्जलिपुट (añjali-puṭa) *n.* cavity produced by joined palms नाञ्जलिपुटेनापः पिबेत् SuśruS. iv. 24. 98; शूद्रश्चेन्मन्त्रं लिखित्वाञ्जलिपुटे दद्यात् PārāSū. 6. 3; अञ्जलिपुटैर्ग्राह्या … सा वर्तते चन्द्रिका KāvyMī. 81. 1; ViddhaSā. 3. 14; SaraKaṇṭhā. 178. 8; SaduktiKa. 55. 26; SārṅgaPa. 3638; न गोचरश्रुतुरोक्तिसुधारसास्वादविस्फुरितश्रवणाञ्जलिपुटायाः सहालापगोष्ठीनाम् YaśasCam. 84. 3; नमाम्येष बद्धाञ्जलिपुटम् GaṇeP. i. 4. 10; लोकनाथमवनिमव [भ]क्तिनम्रं रचिताञ्जलिपुटम् EI. xxi. 32. 7; किमेतदञ्जलिपुटे तातेन गोपायितम् SubhāRaK. 4. 30 = SaduktiKa. 7. 30; Subhāṣi. 69; त्वत्स्तोत्रायाञ्जलिपुटमिवाबिभ्रेवत्कुड्मलौघाः SrīKaC. 16. 15; पूजासज्जाः अञ्जलिपुटाः – अञ्जलय एव यासां ताः AupaSūT. 105. 12; शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम् … अये गौरीनाथ … नेष्यामि दिवसान् SatTrayī. 227 = SaduktiKa. 317. 13 = Ekāva. 3. 1 (102. 10); SāhiDa. 194. 10; Kuval. 171 (22); प्रेयसीवदनमुक्षितुमात्तं नीरमंजलिपुटे दयितेन HammīMaKā. 6. 22; बद्धाञ्जलिपुटं ततः। उवाच KathāKau. 4. 67; अर्घ्योदकानि महसामधिपाय दातुमाविभ्रतोऽञ्जलिपुटेष्वखिलान्द्विजातीन् … किमिहानुकुर्वन्ति … अरविन्दाः Acyutarā. 10. 10; शक्यमञ्जलिपुटैः सलिलार्द्रैः … तदानीं विष्वग्गुज्ज्वलयितुं विपिनानि Gaṅgāva. 2. 36; आधारमण्डपस्थं ज्योतिर्विशेषमञ्जलिपुटं प्रति दक्षिणनासापुटेन संप्राप्तं परिभाव्य BālamBha. i. 86. 18 (1. 23)

अञ्जलिपुटक (añjali-puṭaka) *adj.* who has joined palms (in salutation) इत्युक्त्वाञ्जलिपुटकं स्तुवन्तं शंकरो नरम्। … पुनर्वचनमब्रवीत् PadmP. v. 14. 37.

अञ्जलिपुटसंभृत (añjaliputa-sambhṛta) *adj.* held in the joined palms अञ्जलिपुटसम्भृतोपजातबीजतण्डुलैः … वैखानसकुमारकैः … नर्मदैकगूढपार्श्वम् … आश्रमवनमदर्शयत् AvantiKa. 139. 8.

अञ्जलिपुरुष (añjali-puruṣa) *m.* man with joined palms अञ्जलिपुरुषः करयोः परस्परपृष्ठलग्नयोः ViṣṇuDhaP. iii. 32. 0 (328A. 3)

अञ्जलिपूरित (añjali-pūrita) *adj.* filled in the joined palms नाभिदघ्ने जले स्थित्वा जलैरञ्जलिपूरितैः … मन्त्री सहस्रमभिषेचयेत् ĪśānSiPa. i. 38. 5.

अञ्जलिपूर्णम् (añjali-pūrṇam) *adv.* filling the cavity of folded palms मुक्तवन्तमपामञ्जलिपूर्णमादित्यमुपस्थापयेत् ĀśvaSS. II. ii. 14. 6.

अञ्जलिपूर्वम् (añjali-pūrvam) *adv.* preceded by folding of hands (in respectful salutation) तत्र संघस्याञ्जलिपूर्वं विज्ञप्तिकां चक्रे PurāPraSaṁ. 66. 26.

अञ्जलिपेय (añjali-peya) *adj.* to be drunk with joined palms आरादञ्जलिपेयमत्र … सौरभ्यं पवनोपनीतममितो धावन्त्यमी षट्पदाः PārvPa. 1. 8.

अञ्जलिप्रक्षेप (añjali-prakṣepa) *m.* throwing of (water, rice or